

Український державний університет залізничного транспорту

Кафедра фінансів, обліку і аудиту

МЕХАНІЗМИ ЗАЛУЧЕННЯ МІЖНАРОДНИХ ФІНАНСОВИХ
ІНСТИТУЦІЙ ДО РОЗВИТКУ ВИСОКОШВИДКІСНОГО
ЗАЛІЗНИЧНОГО ТРАНСПОРТУ В УКРАЇНІ
Пояснювальна записка і розрахунки
до дипломної роботи

МРЕ 008.02.04 ПЗ

Розробив

студент групи 211-ФС-324

спеціальності 072 «Фінанси, банківська
справа, страхування та фондовий
ринок»

(роботу виконано самостійно,
відповідно до принципів академічної
добросовісності)

Дубіна В.І.

Керівник: доцент, канд. екон.наук

Лисьонкова Н.М..

Рецензент: професор, д-р. екон.наук

Токмакова І.В.

Український державний університет залізничного транспорту

Факультет економічний

Кафедра фінанси, облік і аудит

Освітній рівень: магістр

Спеціальність: 072 «Фінанси, банківська справа, страхування та фондовий ринок»

Освітня програма «Управління фінансами, банківська справа та страхування»

ЗАТВЕРДЖУЮ

Завідувач кафедри,
професор, д-р екон. наук
_____ О.Г.Кірдіна
«03» жовтня 2025 р.

ЗАВДАННЯ НА ДИПЛОМНУ РОБОТУ Дубіній Вікторії Ігорівні

1 Тема «Механізми залучення міжнародних фінансових інституцій до розвитку високошвидкісного залізничного транспорту в Україні»

Керівник Лисьонкова Наталія Миколаївна, канд. екон. наук, доцент затверджені розпорядженням по економічному факультету від «27» лютого 2025 року №64/25

2 Строк подання студентом закінченої роботи «10» січня 2026 року.

3 Вихідні дані: підібрати законодавчі акти і нормативні документи з теми дипломної роботи; вивчити і узагальнити монографічну, наукову, навчальну літературу щодо теми дипломної роботи; ознайомитися і підібрати сучасні публікації з теми роботи в наукових журналах й інших періодичних виданнях; зібрати, узагальнити, проаналізувати фінансову, статистичну й іншу необхідну економічну інформацію об'єкта дослідження

4 Зміст розрахунково-пояснювальної записки (перелік питань, які потрібно розробити) роль міжнародних фінансових інституцій у фінансуванні транспортної інфраструктури, механізми та форми участі МФІ в реалізації інфраструктурних проєктів, інституційне середовище для реалізації ВШЗТ-проєктів в Україні, перешкоди для залучення міжнародного фінансування: правові, фінансові та

управлінські аспекти, світовий досвід фінансування високошвидкісного залізничного транспорту за участю МФІ, існуючі ініціативи та джерела зовнішнього фінансування в транспортній галузі, поточний стан високошвидкісного залізничного транспорту в Україні, пропозиції щодо покращення нормативно-правової бази та інвестиційного клімату, модель публічно-приватного партнерства за участю міжнародних інституцій, інструменти мінімізації ризиків і підвищення привабливості ВШЗТ-проектів для МФІ, розробка дорожньої карти залучення міжнародного фінансування для ВШЗТ

5 Перелік графічного матеріалу: основні МФІ, які фінансують транспортну інфраструктуру в Європі та Україні, форми участі МФІ в інфраструктурних проектах, класифікація основних форм участі МФІ, порівняння фінансових інструментів МФІ, види нефінансової підтримки з боку МФІ в реалізації інфраструктурних проектів, характеристика ключових інституційних показників, порівняльна характеристика інституційного середовища в закордонних країнах, основні перешкоди для залучення міжнародного фінансування, структура джерел фінансування високошвидкісного залізничного транспорту, , порівняння моделей фінансування ВШЗТ у світі та в Україні, структура фінансування проектів ВШЗТ у світі, класифікація ризиків ВШЗТ-проектів за ймовірністю та впливом, інструменти управління ризиками МФІ проектів.

Дата видачі завдання «03» жовтня 2025 року

КАЛЕНДАРНИЙ ПЛАН

Назва етапів	Стан виконання етапів	Примітка
Вибір теми та її затвердження	03.10.25 -10.10.25	
Підбір літератури та статистичних матеріалів	11.10.25-31.10.25	
Консультація з керівником щодо організації роботи	01.10.25-05.10.25	
Огляд джерел інформації	06.10.25-20.10.25	
Написання чернетки першого розділу дипломної роботи	21.10.25-15.11.25	
Аналітична обробка інформації та написання чернетки другого розділу роботи	16.11.25-15.12.25	
Обробка матеріалу для написання аналітичних розрахунків третього розділу роботи	16.12.25-09.01.26	
Перед захист на кафедрі. Кінцеве оформлення роботи	10.01.26	

Студент _____ В.І.Дубіна

Керівник _____ Н.М.Лисьонкова

АНОТАЦІЯ

Кваліфікаційна робота магістра містить с. 84, рис. 12, табл. 22, джерел 64.

Актуальність дослідження зумовлена необхідністю інтеграції української залізничної мережі до європейської транспортної системи. Відмінність стандартів колії та низька швидкість перевезень ускладнюють інтеперабельність, що потребує масштабної модернізації та залучення інвестицій для забезпечення конкурентоспроможності та транзитного потенціалу України.

Метою дослідження є розробка науково обґрунтованої системи залучення міжнародного фінансування до реалізації проєктів високошвидкісного залізничного транспорту в Україні на основі аналізу світового досвіду та особливостей національного інституційного середовища.

Об'єктом дослідження є процеси залучення міжнародного фінансування до великих інфраструктурних проєктів високої капіталомісткості.

Предметом – механізми, інструменти та інституційні умови залучення МФІ до реалізації проєктів ВШЗТ в Україні.

Методи дослідження: аналіз та синтез, порівняльний аналіз, статистичний та економічний аналіз, системний підхід.

Інформаційна база: нормативно-правові документи України, документи міжнародних фінансових інституцій, офіційна статистика, аналітичні матеріали та дослідження, міжнародний досвід.

КЛЮЧОВІ СЛОВА

ВИСОКОШВИДКІСНИЙ ЗАЛІЗНИЧНИЙ ТРАНСПОРТ, МІЖНАРОДНІ ФІНАНСОВІ ІНСТИТУЦІЇ, МОДЕРНІЗАЦІЯ, ІНТЕГРАЦІЯ, ТРАНСПОРТНА СИСТЕМА, КОНКУРЕНТОСПРОМОЖНІСТЬ, МІЖНАРОДНЕ ФІНАНСУВАННЯ.

ABSTRACT

The master's thesis contains 84 pages, 12 figures, 22 tables, and 64 sources.

The relevance of the study is determined by the need to integrate the Ukrainian railway network into the European transport system. Differences in track standards and low transport speeds complicate interoperability, which requires large-scale modernization and investment to ensure Ukraine's competitiveness and transit potential.

The aim of the study is to develop a scientifically sound system for attracting international financing for the implementation of high-speed rail transport projects in Ukraine based on an analysis of global experience and the characteristics of the national institutional environment.

The object of the study is the processes of attracting international financing for large, capital-intensive infrastructure projects.

The subject is the mechanisms, instruments, and institutional conditions for attracting IFIs to implement high-speed rail projects in Ukraine.

Research methods: analysis and synthesis, comparative analysis, statistical and economic analysis, systematic approach.

Information base: regulatory and legal documents of Ukraine, documents of international financial institutions, official statistics, analytical materials and research, international experience.

KEYWORDS

HIGH-SPEED RAIL TRANSPORT, INTERNATIONAL FINANCIAL INSTITUTIONS, MODERNIZATION, INTEGRATION, TRANSPORT SYSTEM, COMPETITIVENESS, INTERNATIONAL FINANCING.

Зміст

Вступ	8
1 Теоретико-методологічні основи залучення міжнародного фінансування до інфраструктурних проєктів	12
1.1 Роль міжнародних фінансових інституцій у фінансуванні транспортної інфраструктури	12
1.2 Механізми та форми участі МФІ в реалізації інфраструктурних проєктів	16
1.3 Інституційне середовище для реалізації ВШЗТ-проєктів в Україні	22
1.4 Перешкоди для залучення міжнародного фінансування: правові, фінансові та управлінські аспекти	29
Висновки до першого розділу	34
2 Аналіз залучення МФІ до фінансування ВШЗТ: світовий досвід та перспективи України	36
2.1 Світовий досвід фінансування високошвидкісного залізничного транспорту за участю МФІ	36
2.2 Існуючі ініціативи та джерела зовнішнього фінансування в транспортній галузі	39
2.3 Поточний стан високошвидкісного залізничного транспорту в Україні	45
Висновки до другого розділу	53
3 Удосконалення механізмів залучення міжнародних фінансових інституцій до проєктів ВШЗТ в Україні	55
3.1 Пропозиції щодо покращення нормативно-правової бази та інвестиційного клімату	55

					МРЕ. 008.02.04 ПЗ							
<i>Ізм.</i>	<i>Лист</i>	<i>№ докум.</i>	<i>Підпис</i>	<i>Дата</i>	Механізми залучення міжнародних фінансових інституцій до розвитку високошвидкісного залізничного транспорту в Україні			<i>Літера</i>	<i>Аркуш</i>	<i>Архівів</i>		
Розроб.		Дубіна В.І.									6	
Перевір.		Лисьонкова Н.М.						УкрДУЗТ				
Н.контр.		Тройникова О.М.										
Затверд.		Кірдіна О.Г.										

Список використаних джерел

- 1 Asian Development Bank. Public-Private Partnership Handbook. Manila: ADB, 2020. 130 p.
- 2 Delmon, J. Private Sector Investment in Infrastructure. Project Finance, PPP Projects and Risk [Текст] / J. Delmon. World Bank PUBLN. 2009. 668 p.
- 3 Deloitte Ukraine. Потенціал державно-приватного партнерства в інфраструктурі України. Київ, 2022. URL: <https://www2.deloitte.com/ua>
- 4 Dijkstra L., Poelman H., Ackermans L. Road transport performance in Europe. 2019. 28 p. URL: https://ec.europa.eu/regional_policy/sources/docgener/work/2019_02_road_transport.pdf
- 5 European Bank for Reconstruction and Development (EBRD). Infrastructure Projects in Ukraine: Transport and Railways. London, 2022. URL: <https://www.ebrd.com>
- 6 European Investment Bank : Financed projects URL: <https://www.eib.org>
- 7 International Monetary Fund. URL: <https://www.imf.org>
- 8 Gerrard, M.B. What are public-private partnerships, and how do they differ from privatizations? / M.B. Gerrard, B. Michael // Finance & Development. 2001. Vol. 38. № 3. URL: <http://www.imf.org/external/pubind.htm>. (Дата звернення: 25.11.2025).
- 9 Global Railway Technical Standards: Convergence or Divergence? / Deloitte. London: Deloitte Insights, 2023. URL: <https://www.deloitte.com/uk/en/services/consulting/perspectives/sap-digital-transformation-railways.html> (дата звернення: 25.10.2025).
- 10 Hamilton, G. The challenges of capacity building in PPP in Central Asia / G. Hamilton // 3rd Astana Economic Forum Kazakhstan, 1-2 July, 2010. URL: <http://www.ppp.org.tr>. (Дата звернення: 25.11.2025).
- 11 Mandri-Perrott, C.A. Practical Guide to Private Participation in Infrastructure: Using Government Resources as Effective PPP Stimulus. World Bank. 2009. 324 p.
- 12 MIGA (Multilateral Investment Guarantee Agency). Annual Report 2023. Washington, DC: World Bank Group, 2023.

- 13 OECD. Mobilising Private Finance for Infrastructure in Emerging Economies. Paris: OECD Publishing, 2022. 92 p.
- 14 Osborne, S.P. Managing Public-Private Partnerships for Public Services: An International Perspective. London: Routledge, 2000. P. 29-38.
- 15 Public-Private Partnership Agency URL: https://pppagency.gov.ua/uk/knowledge-lab/?utm_source=chatgpt.com
- 16 Public-private partnership legal resource center [Electronic resource]. Access mode : <https://ppp.worldbank.org/public-private-partnership/ppp-knowledge-lab>.
- 17 Price Water House Consulting. URL: <https://www.pwc.com/>
- 18 Trans-European Transport Network (TEN-T). URL: https://transport.ec.europa.eu/transport-themes/infrastructure-and-investment/trans-european-transport-network-ten-t_en
- 19 United Nations Economic Commission for Europe (UNECE). Guidebook on Promoting Good Governance in Public-Private Partnerships. Geneva, 2021.
- 20 Verslype J., Miliorato C. J., Santos P. European Integration of Railway Technical Regulations: Challenges and Opportunities. European Transport Research Review. 2022. Vol. 14. P. 203-217.
- 21 World Bank. Ukraine Railway Technical Regulation Reform: Assessment Report. Washington : International Bank for Reconstruction and Development, 2024. 132p
- 22 Zimenkova, I., & Knyazev, S. Mechanisms of Attracting Foreign Investment into Transport Infrastructure of Ukraine. *Economic Bulletin of the Transport Sector*. 2022. № 3(57). С. 24-31.
- 23 Аналітична записка "Щодо пріоритетних заходів подолання кризового стану у транспортно-дорожньому комплексі України". URL: https://niss.gov.ua/doslidzhennya/ekonomika/schodo-prioritetnikh-zakhodiv-podolannya-krizovogo-stanu-u-transportno?utm_source=chatgpt.com
- 24 Білик, О.В. Механізми фінансової участі міжнародних інституцій в інфраструктурних проектах. *Фінанси України*. 2021. № 11. С. 34-42.
- 25 Бойко О. В., Дикань В. Л., Панченко Н. Г. Концептуальні засади

публічного управління залізничним транспортом України. Вісник економіки транспорту і промисловості. 2021. № 73. С. 143-154.

26 Васильченко А.О. Міжнародний досвід застосування інструментів державно-приватного партнерства. *Фінансовий простір*. 2022. № 1 (45). С. 18-31.

27 Головінов О.М. Державно приватне партнерство в інноваційній сфері. *Вісник економічної науки України*. 2010. № 1. С. 47-51.

28 Данилишин Б. Державно-приватне партнерство: стратегічна форма взаємодії влади і бізнесу. *Збірник наукових праць економічного інституту Мінекономрозвитку України*. URL : <https://cyberleninka.ru/article/n/derzhavno-privatne-partnerstvo-yak-forma-institutsyunalnoyivzaemodiyi-organiv-vladi-z-biznesom/viewer>.

29 Деякі питання організації здійснення державно-приватного партнерства : Постанова КМУ від 11 квітня 2011 р. № 384. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/384-2011-%D0%BF>

30 Дунаєв І., Громов С. Досягнення і проблеми використання ринкових підходів в сучасному публічному врядуванні для реформування українських державних корпорацій. *Актуальні проблеми державного управління*. 2024. № 1(64). С. 6-25. <https://doi.org/10.26565/1684-8489-2024-1-01>

31 Дунаєв І.В., Громов С.О. Корпоратизація залізничної інфраструктури в Україні, Польщі і Казахстані: порівняльний аналіз моделей та результатів. *Соціальна економіка*. 2024. №68 (2024). URL: <https://periodicals.karazin.ua/socseconom/article/view/24815>. DOI: <https://doi.org/10.26565/2524-2547-2024-68-01>

32 Закон України «Про публічно-приватне партнерство» від 19.06.2025 № № 4510-IX URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/card/4510-20>

33 Заходи Уряду із забезпечення логістичних маршрутів. Урядовий портал: сайт. 01.04.2022. URL: <https://www.kmu.gov.ua/news/zahodi-uryadu-iz-zabezpechennya-logistichnih-marshrutiv>

34 Ільченко Н. Б., Кулік А. В. Розвиток транспортно-логістичної системи в Україні. *Вчені записки Таврійського національного університету імені В.І. Вернадського. Серія: Економіка і управління*. 2019. Т. 30(69). № 5. Ч. 2. С. 42-50.

DOI: <https://doi.org/10.32838/2523-4803/69-5-36>

35 Кабінет Міністрів України. Програма розвитку швидкісного залізничного сполучення (проект). К., 2021.

36 Каличева Н. Є. Державне регулювання як фактор забезпечення ефективного функціонування національної транспортної системи. *Науковий вісник Херсонського державного університету. Серія : Економічні науки*. 2018. Вип. 31. С. 27-31.

37 Кірдіна О. Г., Третяк З. І., Чечоткіна І. Ю. Управління витратами залізничного транспорту в умовах цифровізації економіки. *Вісник економіки транспорту і промисловості*. 2022. № 78-79. С. 157-167.

38 Лифар В. В. Розвиток транспортної логістики в регіональній системі обслуговування товарних потоків. *Маркетинг і менеджмент інновацій*. 2017. № 4. С. 176-187. DOI: <https://doi.org/10.21272/mmi.2017.4-15>

39 Логутова Т. Г., Полторацький М. М. Сучасний стан транспортної інфраструктури України. *Теоретичні і практичні аспекти економіки та інтелектуальної власності: зб. наук. пр.* 2015. Вип. 2(12). Т. 2. С. 8-14.

40 Любич А.М. Стимулювання інновацій в державному секторі: зарубіжний досвід. *Право та інновації*. 2020. № 1 (29). С. 22-27.

41 Міністерство інфраструктури України. Національна транспортна стратегія України на період до 2030 року. URL: <https://mtu.gov.ua>

42 Обмеження логістичних можливостей та експортні питання під час військових дій. Запорізька торговопромислова палата: сайт. 04.05.2022. URL: <https://www.cci.zp.ua/vebinar-obmezhennya-logistychnymozhlyvostej-ta-eksportni-pytannya-pid-chas-vijskovyh-dij-videozapys>

43 Питання Міністерства економіки : Постанова КМУ від 20 серпня 2014 р. № 459. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/459-2014-%D0%BF>

44 Питання Міністерства економіки : Постанова КМУ від 20 серпня 2014 р. № 459. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/459-2014-%D0%BF>

45 Полякова О. М., Шраменко О. В. Сучасні тенденції розвитку транспортно-логістичної інфраструктури в Україні і світі. *Вісник економіки*

транспорту і промисловості: зб. наук. практ. ст. 2017. № 58. С. 126-134.

46 Про державно-приватне партнерство: Закон України. URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/2404-17>.

47 Про державно-приватне партнерство як механізм фінансового забезпечення розвитку транспортної інфраструктури залізниць”.URL: https://btie.kart.edu.ua/article/view/188466?utm_source=chatgpt.com

48 Про затвердження Положення про Міністерство фінансів України : Постанова КМУ від 20 серпня 2014 р. № 375. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/375-2014-%D0%BF>.

49 Про Кабінет Міністрів України : Закон України. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/794-18#Text>.

50 Про концесію : Закон України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/94-18>

51 Про місцеве самоврядування в Україні : Закон України. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/280/97-%D0%B2%D1%80#Text>.

52 Про утворення Координаційної ради з питань логістики в сільському господарстві: постанова Кабінету Міністрів України від 09.04.2022 р. № 427. Урядовий портал: сайт. URL: <https://www.kmu.gov.ua/npas/pro-utvorennya-koordinacijnoyi-radi-z-pitan-logistiki-v-silskomu-gospodarstvi-427>

53 Розгон О.В. Державно-приватне партнерство в інноваційній сфері як інструмент забезпечення інноваційного розвитку. *International Science Conference on Multidisciplinary Research*. С. 406-411

54 Свірко, С.В., Власюк, Т.О., Шевчук, О.А. і Супрунова, І.В. 2023. Державно-приватне партнерство як інструмент інноваційного розвитку урбанізованих територій. *Економіка, управління та адміністрування*. 1(103) (Бер 2023), 118-127. DOI:[https://doi.org/10.26642/ema-2023-1\(103\)-118-127](https://doi.org/10.26642/ema-2023-1(103)-118-127).

55 Світовий банк. Проекти в галузі інфраструктури в Україні. Вашингтон: World Bank Group, 2023. – URL: <https://www.worldbank.org>

56 Слав'юк, Р.А. Фінансова політика в умовах поствоєнного відновлення України. Львів: ЛНУ ім. І. Франка, 2023. 182 с.

57 Соколова В. В. Трансформація системи технічного регулювання в

Європейському Союзі. *Актуальні проблеми державного управління*. 2024. № 2 (65). С. 405-422. 7. Flüeler T., Seiler H. Risk-based regulation of technical risks: lessons learnt from case studies in Switzerland. *Journal of Risk Research*. 2023. Vol. 6 (3). P. 213-231.

58 Стан здійснення ДПП в Україні : Офіційний веб-сайт Міністерства економіки України. URL : <http://surl.li/niwg>.

59 Сучасний стан реалізації договорів державно-приватного партнерства та державних інвестиційних проєктів у сфері охорони здоров'я / С.Є. Клименко, З.В. Лашкул, Н.Я. Мотовиця, Л.Д. Ярова // *Економіка та держава*. 2022. № 2. С. 68-74.

60 Укрзалізниця. Презентація проєкту високошвидкісного сполучення Київ-Львів. К., 2021. URL: <https://uz.gov.ua>

61 *Форми стратегічного партнерства при реалізації проєктів розвитку залізничної інфраструктури*" URL: <https://uz.gov.ua>

62 Хачатурян Х.В. Інновації в державному управлінні : монографія / Х.В. Хачатурян. К. : Вид-во НАДУ, 2005. 252 с.

63 Через війну Україна втратила \$4,5 млрд за тиждень. Финансовый клуб: сайт. 19.04.2022. URL: <https://finclub.net/ua/news/cherez-vinu-ukraina-vtratyla-usd4-5-mlrd-za-tyzhden.html>

64 Шевчук О.А. Державно-приватне партнерство в сфері інноваційного розвитку : дис. ... д-ра філософії / О.А. Шевчук. Житомир, 2021. 175 с.– URL: https://old.ztu.edu.ua/ua/science/files/onelife/diser_Shevchuk.pdf.